

ጊዜጣዊ መግለጫ

የፍትህ ዋና እርምጃ፡ የአፍሪካ ኮሚሽን በትግራይ የኢትዮጵያን በደል በተመለከተ ከፍተኛ አቤቱታ ሰማ

ባንጁል፣ ጋምቢያ - ግንቦት 06፣ 2017

ፍትህን ለማስፈን በሚደረገው ጠንካራ ግፊት የአፍሪካ የሰብአዊ እና ህዝቦች መብት ኮሚሽን (ኮሚሽኑ) በግንቦት 06 ቀን 2017 ዓ.ም. በኢትዮጵያ በትግራይ ክልል ከፍተኛ የሰብአዊ መብት ረገጣ ተከስቷል እና እየተፈጸመ ያለውን ሰፊ የሰብአዊ መብት ረገጣ አቤቱታ የሰማው ወሳኝ የቃል ችሎት ነበር። በተሟጋቾች የተጋራ፣ ከግጭቱ የተረፉት ሰዎች ድምጾች በመጨረሻ በዓለም አቀፍ መድረክ ላይ ተሰምተዋል።

“ጥረታችሁ ለእነዚህ በሕይወት የተረፉትን ብቻ ሳይሆን ሊታሰብ በማይቻል ስቃይ ውስጥ ለሰላፊነት በሚሊዮኖች ለሚቆጠሩ የትግራይ ተወላጆች ተስፋ ይሰጣል” ሲሉ የትግራይ ሲቪል ማህበረሰብ ኔትወርክ ተወካይ ተናግረዋል።

"ይህ ችሎት ለተጠያቂነት ወሳኝ እርምጃ ነው።"

ኢትዮጵያ በጥቅምት 2015 የአፍሪካ ኮሚሽን ያወጣውን ጊዜያዊ እርምጃዎች ኢትዮጵያ ከፍርድ ቤት ውጭ ግድያ፣ ማሰቃዩት፣ ጾታዊ እና ጾታን መሰረት ያደረጉ ጥቃቶችን እና በሰብአዊ ረድኤት ሰራተኞች ላይ ማነጣጠርን እንድታቆም ማዘዙን እስካሁን ድረስ ማክበር አልቻለችም። ጥሰቶቹ በህዳር 2015 የጦርነት ማቆም ስምምነትን (COHA) በመፈረም አላበቁም። ኮሚሽኑ በቅርብ ጊዜ የቃል ችሎት ለመቀጠል ያሳለፈው ውሳኔ ኢትዮጵያ በሰላማዊ ሰዎች ላይ ለፈጸመችው ከባድ ጥሰቶች - ከጅምላ ግድያ እና ወሲባዊ ጥቃት እስከ አስገዳጅ መፈናቀል፣ ረሃብ እና ረጅም የግንኙነት መቋረጥ ድረስ ያለውን የሰብአዊ መብቶች ጥሰት እውቅና እያደገ መሆኑን ያሳያል።

እ.ኤ.አ ጥቅምት 2015 በ Legal Action Worldwide (LAW)፣ በፓን አፍሪካ ጠበቆች ዩኒየን (PALU) እና በዴቨቦይስ እና ፕሊምፕተን ኤልኤልፒ የቀረበው ክስ በ2013 እና 2015 መካከል በትግራይ ግጭት ወቅት የተፈፀመውን አሰቃቂ ድርጊት ሰለባዎችን ይወክላል።

የ PALU ዋና ስራ አስፈጻሚ ዶናልድ ዴያ እንዲህ ብለዋል፡-

"ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በተለያዩ የኢትዮጵያ አካባቢዎች በርካታ ግጭቶች እና ጭካኔዎች እንደነበሩ እና ደንቃለን፤ ነገር ግን ከህዳር 2013 ጀምሮ በትግራይ የተቀሰቀሰው እጅግ አሰቃቂ ነው። ይህ ችሎት የአፍሪካን የሰብአዊ መብት ስርዓት በመጠቀም ለመፍታት እና ለማስተካከል መድረኩን ያስቀምጣል - እና አርአያ ነው።"

የህግ ዋና ዳይሬክተር አንቶኒያ ሙልሺ አክለው፡-

"ይህ ችሎት ለኢትዮጵያ ብቻ ሳይሆን ለአለም አቀፍ ማህበረሰብ ከባድ መልእክት ያስተላልፋል፡ የጭካኔ የመብት ጥሰቶች በዝምታ ሊቀበሩ አይችሉም። የአፍሪካ ኮሚሽን የቃል ችሎት እንዲካሄድ መወሰኑ ፍትሕ ምንያክል

እንደሚያስፈልገው ጉዳይ መሆኑን ያረጋግጣል። ከትግራይ ግጭት የተረፉ ሰዎች ለመታየት፣ ለመስማት እና ለመታመን ረጅም ጊዜ ጠብቀዋል። ዛሬ ወንጀለኞችን ተጠያቂ ለማድረግ እና የአለም አቀፍ የሰብአዊ መብት ህግን ቃል ኪዳን ለማረጋገጥ እና አለም አቀፍ የሰብአዊ ህጎችን ለማስከበር ወሳኝ እርምጃ እንወስዳለን።”

የዴቪድስ እና ፕሊምፕተን ተባባሪ የሆኑት ክሪስቲል ታም እንዲህ ብለዋል፡-

“የዛሬው ችሎት የትግራይ ተወላጆች ድምፃቸውን በአፍሪካ ታዋቂ ከሆኑ የሰብአዊ መብት አካላት እንዲሰሙ የሚያስችል ብርቅ አጋጣሚ ሆኖ ነበር ነገርግን ትርጉም ያለው ተጠያቂነትን ለማስፈን ብዙ ስራዎች ይቀራሉ።”
የአፍሪካ ኮሚሽኑም ውሳኔ ይሰጣል ተብሎ ይጠበቃል። የህግ ቡድን ፍትህ ተቀባይነት መከተል እንዳለበት አሳስቧል።

ለሚዲያ ጥያቄዎች፣ ያነጋግሩ፡ groh@legalactionworldwide.org
secretariat@lawyersofafrica.org

የኢዲዮሪያል ማስታወሻ

LAW ገለልተኛ፣ ለትርፍ ያልተቋቋመ የሰብአዊ መብት ጠበቆች እና የሕግ ባለሙያዎች በቀላሉ የሚቀያየሩ እና ግጭት በተከሰተባቸው አካባቢዎች የሚሰሩ ድርጅቶች ነው። LAW በአፍሪካ፣ በመካከለኛው ምስራቅ እና በደቡብ እስያ የሰብአዊ መብት ረገጣ እና በደል ለደረሰባቸው ተጎጂዎች እና ማህበረሰቦች የህግ ድጋፍ ይሰጣል።

የፓን አፍሪካ የህግ ባለሙያዎች ህብረት (PALU) በአሩሻ፣ ታንዛኒያ ከሚገኘው ፅህፈት ቤቱ የሚንቀሳቀሰው በአፍሪካ ውስጥ ላሉ ግለሰብ የአፍሪካ የህግ ባለሙያዎች እና ማህበር ዋና አህጉራዊ አባልነት መድረክ ነው። PALU የተመሰረተው በ1995 በአፍሪካ በር መሪዎች እና በታዋቂ የህግ ባለሙያዎች የአፍሪካን ህዝብ ፍላጎት እና ስጋት ለማንፀባረቅ እና የጋራ ጥቅሞቻቸውን ለማስተዋወቅ እና ለመከላከል ነው። አባልነቱ የአህጉሪቱን አምስት የክልል የሕግ ባለሙያዎች ማኅበራት፣ ከ54 በላይ ብሔራዊ የሕግ ባለሙያዎች ማኅበራት እና በአፍሪካ እና በዲያስፖራ የሚገኙ የግል ጠበቆች በሕግና በሕጋዊ ሙያ፣ በሕግ የበላይነት፣ በመልካም አስተዳደር፣ በሰብዓዊና ሕዝቦች መብትና በአፍሪካ አህጉር ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ልማት በጋራ በመስራት ላይ ይገኛሉ።